

Gemeente **Heerde**

Perspectiefnota 2016-2019

→ www.heerde.nl

1. Meerjarenperspectief	3
2. Programma's	5
Bestuur & Veiligheid	5
Financiën, Economie en grote projecten	5
Ruimte	6
Samenleving	6
3. Meerjareninvesteringsplan	8
4. Financiële kaders	9
Beleidsmatige uitgangspunten	10
Technische uitgangspunten	12

1. Meerjarenperspectief

De meerjarenraming is t.o.v. de begroting 2015 verslechterd. De oorzaak hiervan is de septembercirculaire, deze geeft een korting op de Algemene Uitkering. De doorwerking van de Bijstelnota 2014 geeft daarentegen een klein voordeel. Tevens is de nieuwe investeringslijst en de in de uitgangspunten opgenomen renteverlaging van 4% naar 3% in de meerjarenraming opgenomen. Tenslotte zijn de financiële gevolgen die bij de onderstaande programma's worden toegelicht al in dit overzicht verwerkt.

	2015	2016	2017	2018
Stand meerjarenraming bij de begroting 2015	14	5	-153	-297
Doorrekening investeringslijst		23	8	-7
Doorrekening verlaging rentepercentage van 4% naar 3%		-42	-14	11
Programma 1: Bestuur				
Mutaties Bijstelnota 2014 (vastgesteld in de raad van 15 december 2014)	4	4	4	4
Formatie-uitbreiding Bestuurssecretariaat (collegebesluit 21 april 2015)	-40	-40	-40	-40
Brandputten (collegebesluit 14 april 2015)		-10	-10	-10
Programma 2: Financiën, Economie en grote projecten				
Intensivering contacten bedrijfsleven / lidmaatschap regio Zwolle (collegebesluit 28 april 2015)		-15	-15	-15
Voordeel afgesloten langlopende geldlening	20	20	20	20
Bijraming WA-verzekering	-25	-25	-25	-25
Programma 3: Ruimte				
Bijraming beheerplan kunstwerken (collegebesluit 2 december 2014)		-28	-28	-28
Bijraming vegen wegen / verwerkingskosten	-12	-12	-12	-12
Programma 4: Samenleving				
Mutaties Bijstelnota 2014 (vastgesteld in de raad van 15 december 2014)	4	4	4	4
Bijraming Leerlingenvervoer a.g.v. Europese aanbesteding (collegebesluit 24 maart 2015)	-80	-80	0	0
Bijstelling Gebundelde uitkering / flexibele schil bijstandsverlening (collegebesluit 11 november 2014)	29	29	29	29
Doorwerking septembercirculaire 2014	-278	-135	-74	2
Doorwerking decembercirculaire 2015	13			
Stand meerjarenraming 2016-2019	-351	-302	-306	-364

Ontwikkelingen

Onderstaand wordt een aantal ontwikkelingen geschetst die invloed hebben op het meerjarenperspectief. Daardoor is de verwachting dat bij het presenteren van de begroting zonder drastische/forse ingrepen een sluitende begroting kan worden aangeboden.

Kapitaalmarkt

De huidige ontwikkelingen op de kapitaalmarkten hebben jaarlijks geleid tot exploitatievoordelen bij de rekening. Onderzocht wordt of deze voordelen op voorhand kunnen worden geëffectueerd.

Herverdeling gemeentefonds

Bij de Meicirculaire 2015 wordt definitief bekend wat de (financiële) gevolgen zullen zijn van de herverdeling van het gemeentefonds. De algehele tendens is dat kleine(re) gemeenten er financieel op vooruitgaan. Daardoor wordt het meerjarenperspectief positief beïnvloed.

Weerbare samenleving

De nadruk op de zelfredzaamheid van inwoners geldt voor alle activiteiten van de gemeente. Enerzijds omdat de middelen beperkt zijn maar anderzijds ook vanwege de overtuiging de nadruk

op de zelfredzaamheid van inwoners leidt tot (onverwachte) initiatieven en ontwikkeling van (groepen van) inwoners. We realiseren ons wel dat de zelfredzaamheid van inwoners niet onbeperkt is. We veronderstellen wel dat ook deze ontwikkeling positief kan doorwerken in het meerjarenperspectief.

Precariobelasting

Zoals bekend wordt er sinds 2014 precariobelasting op ondergrondse leidingen geheven. Hierbij gaat het om substantiële bedragen die ten gunste komen van de Algemene Reserve. Wij achten het op voorhand verdedigbaar om voor enkele jaren ter overbrugging zo nodig een deel van deze opbrengst in te zetten als dekkingsmiddel voor de begroting.

Resumerend

Het geheel van bovengenoemde elementen leidt er volgens ons toe dat er geen overhaaste beslissingen/bezuinigingen hoeven te worden genomen.

2. Programma's

Bestuur & Veiligheid

Digitale verslaglegging

De griffier is gevraagd om de kosten van digitale verslaglegging in kaart te brengen en hiertoe een voorstel aan de raad voor te leggen. Omdat veel aspecten hierbij in kaart moeten worden gebracht en verschillende afwegingen gemaakt moeten worden is dit stadium nog niet aan te geven of en hoeveel meerkosten een dergelijke ontwikkeling met zich mee zou brengen als men besluit hiertoe over te gaan. Naar verwachting zal een eerste investering zeker meerkosten meebrengen. Om bij de begroting 2016 hiervoor geld beschikbaar te stellen, is het wel van belang deze potentiële ontwikkeling reeds bij deze Perspectiefnota te melden. In de loop van 2015 zal dit voorstel nader worden uitgewerkt.

Budgettaire aanpassingen

Formatie-uitbreiding bestuurssecretariaat

In de afgelopen periode zijn gesprekken met het college gevoerd over de verwachtingen die men heeft over het bestuurssecretariaat. Deze verwachtingen vormen de aanleiding om de inrichting van de taken te kantelen en de formatie structureel met 24 uur per week uit te breiden. De jaarlijkse meerkosten die hiermee zijn gemoeid bedragen € 40.000,- en zijn in het meerjarenperspectief opgenomen.

Brandputten

In de begroting is een budget geraamd voor brandkranen, echter het budget voor de jaarlijkse controle van de brandputten ontbreekt. Voor de controle hierop moet structureel € 10.000,- worden bijgeraamd.

Financiën, Economie en grote projecten

Beweegbare bruggen

Er wordt gewerkt aan een voorstel voor het beweegbaar maken van de bruggen. Met het Waterschap en de Provincie wordt gesproken over de financiering. Dat geldt ook voor de extra beheer- en onderhoudskosten die voorkomen uit het beweegbaar maken van de bruggen.

Budgettaire aanpassingen

Economische zaken

De gemeente Heerde zoekt op het gebied van economische zaken afstemming met de regio Zwolle en De Diamant van Midden-Nederland. Als gesprekspartner van het bedrijfsleven zal Heerde ook middelen beschikbaar moeten stellen om ondernemers te ontmoeten en de verbinding met elkaar te kunnen maken. Hiervoor wordt een budget van € 5.000,- bijgeraamd.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de BV bedrijventerrein Hattemerbroek niet meer het lidmaatschap van de regio Zwolle betaald. Deze ontwikkeling leidt tot een budgetuitbreiding voor de gemeente Heerde van € 10.000,-.

Afgesloten langlopende geldlening

Eind 2014 is er een nieuwe langlopende geldlening afgesloten. Het financiële structurele voordeel van € 20.000,- wat hiermee is behaald kan nog worden ingeboekt.

WA-verzekering

De premie van de WA-verzekering is meer dan verdubbeld. Dit betekent een structureel nadeel van € 25.000,-.

Ruimte

Spoorwegtracé

Regelmatig krijgen wij vragen over de verkoop van percelen die deel uitmaken van het voormalig spoorwegtracé. Om een juiste afweging te maken willen wij in 2016 een maatregelenkaart maken van het totale gebied. Uit de maatregelenkaart moet blijken welke grond eventueel voor verkoop in aanmerking kan komen.

Omgevingswet

De omgevingswet treedt volgens planning op 1 januari 2018 in werking. Wij gaan ons hierop voorbereiden. Dit betekent dat ons beleid, verordeningen of andere ruimtelijke kaders geactualiseerd en aangepast moeten worden zodat ze voldoen aan de omgevingswet. Ook zijn er instrumenten die niet meer passen en beëindigd moeten worden.

Monumentenlijst

De actualisatie van de gemeentelijke monumentenlijst heeft tot een toename van het aantal gemeentelijke monumenten geleid (van 5 naar 26). Vooral nog is het uitgangspunt dat met de bestaande middelen de plannen kunnen worden uitgevoerd.

Budgettaire aanpassingen

Beheerplan kunstwerken

Op 2 december 2014 is door het college het beheerplan Kunstwerken 2013-2017 vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de jaarlijkse toevoeging aan de reserve Kunstwerken moet worden verhoogd van € 57.120,- naar € 85.240,-; een structurele verhoging van € 28.120,-.

Vegen wegen / verwerkingskosten

Bij de Najaarsnota 2013 zijn de kosten voor het vegen van wegen en de verwerkingskosten van afval overgeheveld naar Riolering. Dit is niet correct; 1/3 deel hoort te worden toegerekend aan Wegen, 1/3 deel aan Reiniging en 1/3 deel aan Riolering. Voor de normale exploitatie betekent dit een structureel nadeel van € 12.340,-.

Samenleving

3-Decentralisaties

Het streven blijft om de uitvoering van de drie decentralisaties voor Jeugd, Wmo en Participatiewet binnen de beschikbare middelen uit te voeren. In het kalenderjaar 2015 komt er meer zicht op de kosten die voortkomen uit de overgang van inwoners met een voorziening voor 1 januari 2015. Met de inwoners die al vóór 1 januari 2015 een individuele (maatwerk)voorziening hebben, wordt bekeken of en zo ja, welke voorziening nodig is. Onze inzet is om door middel van de inzet van algemene voorzieningen aan de voorkant de noodzaak tot het gebruik van individuele (maatwerk)voorzieningen te voorkomen. De kosten van deze algemene voorzieningen komen uit het budget voor zorg in natura.

Accommodatiebeleid

De heroverweging van het accommodatiebeleid (marktconforme huren en/of pachten en onderhoud voor rekening van de huurder of pachter) kan leiden tot een herschikking van middelen. In geval sprake van verhoging van de subsidiebedragen als gevolg van deze heroverweging, verloopt dit binnen de begroting budgetneutraal.

Armoedebestrijding

Steeds vaker worden inwoners geconfronteerd met hogere of nieuwe eigen bijdragen die zij moeten betalen. Voor inwoners met een inkomen tot 120% van het minimuminkomen is het belangrijk dat zij weten welke mogelijkheden er zijn. Signalering speelt daarbij ook een belangrijke rol. Wij zoeken naar drempelverlagende mogelijkheden om inwoners hierover te informeren. Dit kan leiden tot een toenemend beroep op bijzondere bijstand.

Een schoon en leefbaar huis

De verwachting is in 2016 en volgende jaren door de rijksoverheid minder middelen beschikbaar worden gesteld voor huishoudelijke hulp. Sinds 1 januari 2015 kent de gemeente Heerde een algemene voorziening, waar inwoners gebruik van kunnen maken. Als er minder middelen beschikbaar zijn, heeft dit gevolgen voor de eigen bijdrage van inwoners die gebruik maken van deze algemene voorziening.

Budgettaire aanpassingen

Leerlingenvervoer

Het leerlingenvervoer is opnieuw regionaal Europees aanbesteed voor de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017. De uitkomst van deze aanbesteding is dat de kosten voor deze jaren stijgen met € 80.000,-.

Gebundelde uitkering / flexibele schil bijstandsverlening

Het rijk heeft het budget voor de gebundelde uitkering structureel verhoogd met € 128.598,-. Van dit bedrag wordt € 100.000,- ingezet als flexibele schil om fluctuaties in de bijstandsverlening te kunnen opvangen.

3. Meerjareninvesteringsplan

Investeringsomschrijving	2016	2017	2018	2019
Investerings onderwijs	10.000	10.000	10.000	10.000
Investerings sportterreinen	205.000	47.500		
Investerings wegen	315.000	275.000	315.000	275.000
Investerings fietspaden	380.000	350.000	380.000	350.000
Investerings verkeersveiligheid	25.000	25.000	25.000	25.000
Investerings openbare verlichting	60.000	70.000	80.000	80.000
Investerings plantsoenen	50.000	50.000	50.000	50.000
Investerings speelplaatsen	35.000	35.000	35.000	35.000
Investerings riolering	413.315	917.086	978.476	1.321.463
Investerings begraafplaatsen		10.000		-
Investerings gebouwen	177.100	457.235	185.000	148.500
Investerings tractie	102.000	63.500	135.000	6.000
Totaal investeringen	1.772.415	2.310.321	2.193.476	2.300.963

Kapitaallasten	2016	2017	2018	2019
Investerings onderwijs	267	1.062	1.842	2.607
Investerings sportterreinen	6.606	21.294	24.078	23.565
Investerings wegen	5.902	22.732	38.641	51.080
Investerings fietspaden	6.752	26.194	44.805	64.202
Investerings verkeersveiligheid	1.083	4.308	7.458	10.533
Investerings openbare verlichting	1.600	6.637	12.378	18.543
Investerings plantsoenen	917	3.654	6.354	9.017
Investerings speelplaatsen	1.239	4.929	8.539	12.069
Investerings riolering	5.826	30.323	69.931	114.503
Investerings begraafplaatsen		267	795	780
Investerings gebouwen	6.584	31.206	58.921	73.621
Investerings tractie	5.270	18.784	31.506	44.876
Totaal kapitaallasten	42.047	171.387	305.248	425.396

Ten aanzien van de kapitaallasten is het goed te vermelden dat in het 1^e jaar van de investering slechts 1/3 deel van de rente en afschrijving wordt geraamd. Hiervoor is gekozen omdat de meeste investeringen namelijk pas laat in het jaar worden gerealiseerd.

4. Financiële kaders

In dit hoofdstuk worden de richtlijnen en kaders geformuleerd die van belang zijn voor de financieel-technische afbakening van de op te stellen begroting. Deze richtlijnen en kaders zijn, gelet op een te hanteren bestendige gedragslijn, niet wezenlijk anders dan vorige jaren, hooguit heeft er een verfijning of geringe aanpassing plaatsgevonden.

Daarnaast zijn er ook tal van regelingen, plannen, besluiten en verordeningen waarin het financieel beleid van de gemeente Heerde is geregeld. Hieronder volgt een opsomming van deze financiële beleidsstukken:

Verordeningen en financieel beleid;

- Financiële verordening (art.212 Gemeentewet);
- Controleverordening gemeente Heerde (art. 213 Gemeentewet);
- Verordening op de doelmatigheid- en doeltreffendheidonderzoeken (art. 213a Gemeentewet);
- Het controleprotocol van de accountant;
- Het (intern) controleplan;
- Treasurystatuut;
- Nota reserves en voorzieningen;
- Het besluit op de inrichting en werkwijze van de ambtelijke organisatie;
- Mandaatbesluit;
- Het besluit budgethouders;
- Het besluit budgetbeheerders;
- Het inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Aanverwante zaken zijn of worden geregeld in:

- Het subsidiebeleid;
- Het accommodatiebeleid;
- De begraafverordening;
- De legesverordening;
- De belastingverordening;
- De rioleringsverordening;
- De afvalstoffenverordening;
- Diverse beheer- en uitvoeringsplannen;
- Diverse exploitatieopzetten en calculaties.

Daarnaast is de Perspectiefnota kaderstellend voor de begrotingsvoorbereiding. In de programma's wordt voor elk aandachtsgebied de speerpunten en beoogde ontwikkelingen voor de komende periode behandeld. Het nieuwe beleid en de nieuwe investeringen die hieruit voortvloeien zijn verwerkt in het meerjarenperspectief.

Wat overblijft, zijn de beleidsmatige uitgangspunten en de technische uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn waar nodig aangepast.

Beleidsmatige uitgangspunten

Rolverdeling

De begroting wordt voorbereid door de programmacoördinatoren en budgetbeheerders. De coördinatie en ondersteuning wordt verzorgd door de financiële adviseurs. Het MT heeft in dit geheel een controlerende rol en is integraal verantwoordelijk voor de toepassing van de in deze nota genoemde uitgangspunten.

Primitieve begroting

De basis voor de primitieve begroting¹ 2016 is de meerjarenraming 2017-2018 die bij de begroting van 2015 is vastgesteld. De jaarschijf 2019 wordt hieraan toegevoegd. De richtlijnen en kaders die in dit hoofdstuk worden genoemd, moeten hierin worden verwerkt. Daarnaast moet er rekening worden gehouden met niet beïnvloedbare stijgingen. Deze doen zich vooral voor bij bijvoorbeeld (meerjarige) contracten. Niet beïnvloedbare stijgingen worden tot bestaand beleid gerekend. Hierbij gaat het om:

- Belastingen en verzekeringen;
- Energieprijzen e.d.;
- Doorlopende overeenkomsten;
- Vastgestelde begrotingen van gemeenschappelijke regelingen.

De primitieve begroting wordt onder verantwoordelijkheid van de concerncontroller in concept opgesteld. Hierin worden tevens de begrotingsaanpassingen als gevolg van raadsbesluiten tot en met 29 juni 2015 (incl. voorjaarsnota) verwerkt.

Structureel sluitende begroting

Uitgangspunt is een begroting waarvan de structurele uitgaven en inkomsten in het begrotingsjaar 2016 minimaal in evenwicht zijn of een positief saldo vertonen. Een sluitend meerjarenperspectief waarbij het begrotingsjaar 2019 in evenwicht is is ook toegestaan. Eén of meerdere tekorten in de begrotingsjaren 2016-2018 is daarbij geen probleem. Er moet dan echter wel (incidentele) dekking worden gevonden om deze tekorten op te vangen. Incidentele uitgaven en inkomsten worden niet meegerekend. Van deze posten moet een apart overzicht worden gemaakt over de jaren 2016-2019. Dit overzicht maakt deel uit van de programmabegroting.

Een structureel sluitende begroting en een tijdige aanlevering van de stukken resulteert in repressief toezicht² door de provincie. Wanneer aan 1 of beide voorwaarden niet wordt voldaan dan geldt er preventief³ toezicht. Het gevolg hiervan is dat de begroting en de begrotingswijzigingen eerst moeten worden goedgekeurd door de provincie voordat tot uitvoering mag worden overgegaan.

¹ Begroting zoals die is vastgesteld door de gemeenteraad voorafgaand aan het begrotingsjaar.

² Mildste vorm van toezicht; de gemeente kan zonder voorafgaande goedkeuring van de Provincie de begroting en de begrotingswijzigingen uitvoeren.

³ Vorm van toezicht waarbij de Provincie de begroting en begrotingswijzigingen van de gemeente vooraf moet goedkeuren. Wanneer deze goedkeuring er niet is dan mag het gemeentebestuur geen uitgaven doen.

Voor nieuw beleid geldt dat er een integrale afweging moet kunnen plaatsvinden. Dit betekent dus dat de afweging en prioritering voor nieuw beleid gemaakt moet worden voorafgaand aan het begrotingsjaar. Het is onwenselijk om gedurende het jaar voorstellen voor nieuw beleid te behandelen. Uitgangspunt is "nieuw beleid voor oud beleid", oftewel geen verhoging van de structurele lasten.

Voor nieuwe investeringen geldt dezelfde integrale afweging. Ook deze worden in samenhang beoordeeld. Om een goede afweging te kunnen maken, moet er voor iedere investering een afzonderlijke onderbouwing worden gegeven voor nut, noodzaak en kosten. Tevens moet worden aangegeven wat de consequenties zijn wanneer de investering niet doorgaat.

Vervangingsinvesteringen ten behoeve van het in stand houden van het huidige niveau van bedrijfsvoering en investeringen gebaseerd op het meerjarig onderhoudsprogramma van gebouwen worden rechtstreeks in de programmabegroting opgenomen.

De kosten (afschrijving en rente) voor nieuwe investeringen worden het 1e jaar voor 1/3 deel in de begroting opgenomen.

Voor alle investeringen geldt een minimum grensbedrag van € 5.000,-. Investeringen met een lager bedrag worden direct in de exploitatie geraamd; hierop wordt niet afgeschreven.

Investeringen < dan € 100.000,- worden lineair afgeschreven; investeringen > dan € 100.000,- worden afgeschreven op annuïteitenbasis⁴.

⁴ Conform geactualiseerde financiële verordening gemeente Heerde vastgesteld in de raadsvergadering van 17 december 2012.

Technische uitgangspunten

Onvoorzien

Onvoorzien wordt geraamd over het geheel van de begroting en niet per programma. Hiervoor wordt een structureel bedrag van € 50.000,- opgenomen.

Onvoorzien wordt uitsluitend gebruikt voor incidentele uitgaven (geen investeringen). Er kan een beroep op onvoorzien worden gedaan wanneer er in principe sprake is van onvoorzienbare, onuitstelbare en/of onvermijdbare uitgaven. Andere gevallen worden als nieuw beleid meegenomen in de voorbereiding van de begroting van het volgende jaar of worden verwerkt in de Bijstuur- of bijstelnota van het betreffende jaar.

Het college kan voor bovengenoemde uitgaven putten uit de post onvoorzien, tot maximaal € 10.000,- per geval, net zoals bij een gewone begrotingspost. Wel verplicht zij zich om hierover te rapporteren bij de bestuursrapportages (bijsturen en bijstelnota). Bij iedere bestuursrapportage moet ook een staatje worden gemaakt van onvoorzien met daarbij de beginstand, de afzonderlijke af- en bijramingen en de eindstand. Bij de rekening wordt dit staatje toegevoegd bij het product Overige dekkingsmiddelen.

Algemene uitkering

Uitgangspunt voor de berekening van de Algemene Uitkering⁵ is de meicirculaire van 2015.

Lokale belastingen, heffingen en tarieven

De OZB-opbrengst wordt verhoogd met de indexering die in de meicirculaire van 2015 is opgenomen (overheidsconsumptie/netto materiële consumptie).

Uitgangspunt bij de calculatie van heffingen, rechten, leges, huren en tarieven is kostendekkendheid. Voor de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de begrafenisrechten geldt een kostendekkendheid na verwerking van de compensabele BTW.

De leges zijn in principe kostendekkend (in meerjarenperspectief) voor categorieën van vergunningen en diensten. Het gaat hierbij om de volgende categorieën:

- Bouwen, wonen en milieu;
- APV en bijzondere wetten;
- Bestuur- en burgerzaken.

Voor de overige tarieven geldt hetzelfde uitgangspunt.

Inzet reserves voor de kostendekkende exploitaties

In de raadsvergadering van 17 december 2012 is de financiële verordening op deze onderdelen geactualiseerd. In deze verordening is geregeld dat de

⁵ Uitkering uit het gemeentefonds die gekoppeld is aan de uitgaven van het rijk.

werkelijke exploitatiesaldo's van de kostendeckende exploitaties van riolering, reiniging en begraven gemuteerd worden met de bijbehorende reserve of voorziening.

Indexeringen

Bij het opstellen van de conceptbegroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 wordt uitgegaan van een verhoging van de opbrengsten van alle lokale heffingen en tarieven waaronder leges en marktgelden, tarieven van gymzalen, sporthallen en zwembad zoals vermeld staat in de meicirculaire 2015 (overheidsconsumptie/netto materiële consumptie).

De opbrengst van de toeristenbelasting wordt verantwoord op het product toerisme en recreatie. Hierdoor wordt de relatie tussen de gemaakte kosten voor toerisme en recreatie en de ontvangen opbrengst beter zichtbaar. Het tarief voor 2015, € 1,00 per overnachting, blijft voor 2016 ook van toepassing.

Voor de indexering van de uitgaven 2016-2019 wordt ook uitgegaan van het percentage dat vermeld staat in de meicirculaire 2015 (overheidsconsumptie/netto materiële consumptie).

De salarissen voor 2016 worden geraamd op basis van de realisatie van 2015. De huidige cao loopt af in 2015; voor de jaren 2016-2019 wordt de indexering aangehouden conform de meicirculaire 2015 (overheidsconsumptie / lonen en salarissen).

Uitzonderingen:

- Subsidiëring van het Algemeen Maatschappelijk Werk, Jongerenwerk, Volwassenenwerk/Coördinatie Vrijwilligerswerk en Mantelzorg worden geïndexeerd conform cao-afspraken voor directe personeelskosten;
- Voor de overige gesubsidieerde instellingen vindt, in afwijking van de besluitvorming over de nota "alles heeft zijn prijs", geen loon- en prijscompensatie plaats;
- Bij een aantal uitgaven is er sprake van een afwijkende prijsontwikkeling die niet of nauwelijks beïnvloedbaar is, wanneer contracten voor langere perioden zijn afgesloten. Dit zijn o.a. uitgaven voor verzekeringen, energie, bouwkundig onderhoud, softwarelicenties en schoonmaak;
- Bij gemeenschappelijke regelingen hebben we als gemeente een klein aandeel in de besluitvorming en dus ook in de afspraken die gemaakt worden t.a.v. de indexeringen;
- Prijsontwikkelingen die het gevolg zijn van de recessie of nieuwe aanbestedingen;
- In exploitatieberekeningen voor de grondexploitatie wordt met de volgende percentages rekening gehouden.
- Rente over boekwaarde: gelijk aan de rente over nieuwe investeringen (3%);
- Calculatierente: 3%.

Financiering

De financieringsmiddelen van de gemeente Heerde bestaan uit 2 componenten; eigen vermogen (reserves) en vreemd vermogen (leningen). Het grootste deel van het vreemde vermogen is aangetrokken in de vorm van langlopende leningen. Hiervoor wordt de werkelijk te betalen rente geraamd. Voor een deel van het vreemde vermogen is (nog) geen langlopende lening afgesloten. Het rentepercentage hiervoor wordt geraamd op 3%. De rente over het eigen vermogen wordt als inkomst geraamd. Ook hiervoor geldt een percentage van 3%. Voor nieuwe investeringen wordt eveneens een rentepercentage toegepast van 3%.

Huren

Uitgangspunt bij de huren is een marktconforme huurprijs. Dit is aan de orde bij nieuwe verhuur of bij verlenging van aflopende contracten. Voor bestaande huuren en erfpachtovereenkomsten geldt een verhoging / indexering zoals vastgelegd in de desbetreffende overeenkomsten. Wanneer geen indexering is opgenomen dan geldt de algemene huurstijging (landelijke richtlijnen).

Doeluitkeringen

De uitvoering van taken in medebewind⁵, waarvoor een doeluitkering wordt verstrekt, worden voor zover mogelijk binnen het door het rijk beschikbare budget uitgevoerd.

Loonkosten

De loonsom wordt berekend op basis van de feitelijke loonkosten van de formatie zoals deze in het formatieplan (conform staat B) is opgenomen. Vacatures worden – evenals voorgaande jaren – geraamd op het maximum van de functieschaal.

Vervanging tijdens ziekte

Het budget voor vervanging tijdens ziekte wordt structureel geraamd op 2% van de loonsom. Hiermee is vervanging van langdurige ziekte en vervanging bij zwangerschap niet volledig maar wel voor een belangrijk deel afgedekt. Kortdurend verzuim wordt in principe door collega's opgevangen, behalve als de dienstverlening direct in het geding is (bijv. receptie). Het totale ziekteverzuimpercentage ligt in Heerde momenteel onder het streefcijfer van 4%.

Externe inhuur

Externe inhuur kan plaatsvinden wanneer hier incidentele baten (o.a. projecten) tegenover staan. Daarnaast kan het noodzakelijk zijn in te huren bij pieken of bij ziekte zoals hierboven al is aangegeven. Overige noodzakelijk geachte inhuur kan binnen de loonsom worden opgevangen indien er ruimte in de begroting ontstaat door onderuitputting van de loonsom als gevolg van vacatures. Het management beschouwt de hierboven genoemde bronnen als één geheel. Zo kan soms gekozen worden voor overuren, soms voor tijdelijke contracten soms voor inhuur. Aan het eind van het jaar kan het zijn dat er een overschrijding op externe inhuur is en een onderuitputting op ziektevervanging en/of de loonsom. Het totaal van de drie posten (loonsom, ziektevervanging en incidentele baten) moet dekking geven voor het totaal van de kosten van eigen personeel en inhuur. Bij de verantwoordingsdocumenten (bijstuurnota, bijstelnota en rekening) wordt een overzicht opgenomen van de externe inhuur.

⁵ De plicht van lagere overheden om mee te werken aan de uitvoering van regelingen van de hogere overheid.

Budget stage- en leerwerkplaatsen

Voor de vergoeding van stagiaires en leerwerkplaatsen wordt een budget van € 5.000,- geraamd. Loonkosten van vakantiekrachten en overig tijdelijk werk wordt binnen de loonsom opgevangen.

Training en opleiding

Het budget voor training en opleiding wordt structureel geraamd op 2% van de loonsom (ongeveer € 160.000,-). Deze raming wordt opgenomen bij de desbetreffende afdelingskostenplaatsen.

Productieve uren en het uurtarief

Uren worden verantwoord op de diverse producten. Het totaal aantal direct productieve uren wordt geraamd op 1.420 per formatieplaats (fte). Daarnaast worden er uren van eigen personeel toegeschreven aan bouwgrondexploitaties (ongeveer 1.450 uur / € 134.500,-), investeringen (ongeveer 600 uur / € 55.500,-), kostendekkende exploitaties (riolering, reiniging en begraven) (ongeveer 4.000 uur / € 249.000,- binnendienstpersoneel en ongeveer 5.300 uur buitendienstpersoneel € 241.000,-) en aan werken voor derden (ongeveer 250 uur / € 19.500,- zowel binnen- als buitendienstpersoneel).

Werken voor derden

Bij werken voor derden (bijv. aanleg uitrit) gaat het om uitvoering van taken die niet per se door de gemeente hoeft te worden gedaan. Deze werken kunnen ook door een private partij worden uitgevoerd. Hierdoor zal ook uit het oogpunt van oneerlijke concurrentie, een commercieel tarief worden berekend. In de praktijk betekent dit een toeslag van 10% op het uurtarief.

Risico's

Bij de opstelling van de begroting wordt rekening gehouden met risico's en onzekerheden. Zoveel mogelijk wordt geprobeerd om budgetten zo juist mogelijk te ramen. Wanneer uitgaven of inkomsten een hoge mate van onzekerheid hebben worden deze als risico opgenomen in de top 10 risico's van de paragraaf Weerstandsvermogen.